

Học tập suốt đời - không dừng học tập dù ở độ tuổi nào

ISSN: 2734-9195 14:53 05/09/2025

Ngày 5/9 hằng năm - ngày hội toàn dân đưa trẻ đến trường - từ lâu đã trở thành một biểu tượng của khát vọng học tập và tôn vinh tri thức ở Việt Nam. Tiếng trống trường ngân vang không chỉ mở đầu cho một năm học mới của hàng triệu học sinh, mà còn gợi nhắc toàn xã hội về sứ mệnh học tập liên tục, không ngừng nghỉ.

Trong kỷ nguyên số, khi tri thức nhân loại gia tăng với tốc độ chưa từng có, thông điệp “Đừng vội dừng học tập dù ở độ tuổi nào” càng trở nên có ý nghĩa thời sự, gắn liền với trách nhiệm của mỗi công dân trước vận mệnh phát triển của đất nước.

Học tập - nhu cầu sống còn trong kỷ nguyên số

Nếu trong thế kỷ trước, tri thức chủ yếu tích lũy qua sách vở, trường lớp thì ngày nay, kho tàng kiến thức toàn cầu có thể đến với mỗi người chỉ bằng một cú nhấp chuột. Trí tuệ nhân tạo, công nghệ sinh học, năng lượng tái tạo, kinh tế số... liên tục đổi mới. Những gì hôm nay được xem là “mới mẻ” có thể chỉ sau vài tháng đã trở nên lạc hậu. Vì thế, dừng học tập đồng nghĩa với tự đặt mình vào nguy cơ tụt hậu.

Đáng chú ý, nhiều nghiên cứu cho thấy vòng đời “giá trị” của kiến thức nghề nghiệp hiện nay chỉ còn khoảng 3 - 5 năm.

Một kỹ sư công nghệ nếu không cập nhật liên tục sẽ nhanh chóng bị thay thế. Một giáo viên nếu không tự bồi dưỡng sẽ khó bắt kịp phương pháp dạy học mới.

Một nông dân nếu không học hỏi kỹ thuật số hóa sản xuất sẽ bị bỏ lại trong dòng chảy nông nghiệp thông minh. Điều này khẳng định: học tập không chỉ dành cho trẻ em trong nhà trường, mà còn là nhu cầu sống còn của mọi lứa tuổi.

Truyền thống hiếu học - nền tảng cho tinh thần học tập suốt đời

Người Việt Nam từ ngàn xưa đã coi trọng việc học. Từ lời dạy “Hiền tài là nguyên khí quốc gia” của Thân Nhân Trung, đến tấm gương vượt khó dù mài mòn của Nguyễn Hiền, Chu Văn An, Nguyễn Trãi... đều khẳng định sức mạnh của tri thức trong dựng nước và giữ nước. Truyền thống ấy trở thành di sản tinh thần, thôi thúc mỗi thế hệ không ngừng vươn lên bằng con đường học vấn.

Ngày nay, di sản hiếu học cần được chuyển hóa thành tinh thần học tập suốt đời. Học không chỉ để thi cử, để có tấm bằng, mà là để tự hoàn thiện, để sáng tạo, để sống có ích. Chính tinh thần ấy sẽ giúp mỗi người công dân vừa giữ được bản sắc văn hóa dân tộc, vừa chủ động hòa nhập với dòng chảy tri thức toàn cầu.

Học tập trở thành một nhiệm vụ suốt đời của mỗi người trong kỷ nguyên mới.

Học tập suốt đời - nhiệm vụ của công dân tri thức

Trong kỷ nguyên đổi mới sáng tạo, khái niệm “công dân số” ngày càng phổ biến. Một công dân số không chỉ biết sử dụng thiết bị công nghệ, mà quan trọng hơn, phải có năng lực học hỏi liên tục, thích ứng nhanh, sáng tạo trong giải quyết vấn đề.

+/ Đối với thanh thiếu niên, học tập là con đường chính để khẳng định bản thân và lập nghiệp. Nhưng thanh niên cần hiểu rằng, sau khi rời giảng đường đại học, hành trình học tập mới chỉ bắt đầu.

+/ Đối với người trưởng thành, học tập là điều kiện để không bị tụt hậu, để nâng cao năng suất lao động, đổi mới sáng tạo trong công việc.

+/ Đối với người cao tuổi, học tập không còn gắn với nghề nghiệp, mà gắn với chất lượng sống, sức khỏe tinh thần, khả năng hòa nhập xã hội. Học một ngoại ngữ, học kỹ năng số cơ bản, học cách sử dụng dịch vụ công trực tuyến... đều là minh chứng cho tinh thần “học nữa, học mãi”.

Như vậy, học tập suốt đời không phân biệt tuổi tác. Đó vừa là quyền lợi, vừa là trách nhiệm của mỗi công dân trong xã hội tri thức.

Trách nhiệm của nhà trường và toàn xã hội

Để xây dựng một xã hội học tập, trách nhiệm không chỉ dừng ở mỗi cá nhân, mà cần sự đồng hành của cả hệ thống.

+/ Nhà trường phải trở thành trung tâm lan tỏa văn hóa học tập suốt đời, đổi mới phương pháp để học sinh không chỉ học kiến thức, mà còn biết tự học, tự tìm tòi, sáng tạo.

+/ Gia đình cần nuôi dưỡng thói quen học hỏi, khích lệ con cái và các thành viên duy trì tinh thần học tập trong mọi hoàn cảnh.

+/ Xã hội cần tạo dựng môi trường học tập đa dạng, từ thư viện, trung tâm học tập cộng đồng đến các nền tảng số hóa, để mỗi người có thể tiếp cận tri thức mọi lúc, mọi nơi.

Quan trọng hơn, chính sách của Nhà nước phải đặt trọng tâm vào việc khuyến khích, hỗ trợ công dân học tập suốt đời: từ chương trình phổ cập kỹ năng số, xây dựng thư viện điện tử quốc gia, đến việc thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp - đổi mới sáng tạo.

“Đừng vội dừng học tập” - chìa khóa phát triển bền vững

Trong thời đại mà sự cạnh tranh toàn cầu không còn dựa vào tài nguyên thiên nhiên hay nhân công giá rẻ, mà dựa vào chất lượng con người và trí tuệ sáng tạo, học tập suốt đời chính là chìa khóa mở cánh cửa phát triển bền vững.

Một đất nước muốn hùng cường phải có nguồn nhân lực chất lượng cao. Một doanh nghiệp muốn vươn xa phải có đội ngũ nhân viên liên tục cập nhật tri

thức. Một con người muốn sống có giá trị phải không ngừng học hỏi và đổi mới bản thân. Vì thế, “đừng vội dừng học tập dù ở độ tuổi nào” không chỉ là lời nhắn nhủ cho mỗi công dân, mà còn là mệnh lệnh phát triển cho cả dân tộc.

Kết luận

Ngày hội toàn dân đưa trẻ đến trường không chỉ nhắc chúng ta về trách nhiệm dạy dỗ thế hệ tương lai, mà còn là dịp để mỗi người tự soi lại mình: tôi đã học gì hôm nay, tôi cần học gì cho ngày mai.

Học tập suốt đời không đơn giản là tích lũy kiến thức, mà là rèn luyện khả năng thích ứng, nuôi dưỡng tinh thần sáng tạo, làm giàu thêm nhân cách. Chỉ khi mỗi công dân đều mang trong mình ngọn lửa học tập không tắt, Việt Nam mới có thể tự tin bước vào kỷ nguyên tri thức, khẳng định vị thế trong cộng đồng quốc tế.

Vậy nên, trong tiếng trống trường rộn ràng mỗi mùa thu khai giảng, hãy để âm vang ấy nhắc nhở chúng ta: học tập không bao giờ có điểm dừng, và tuổi tác chưa bao giờ là giới hạn của tri thức.

Tác giả: **Nguyễn Huy Du**